

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΞΙV

«Το μυστικό της Αυτο-Πραγμάτωσης είναι η εδραίωση στη Συνειδητότητα του "Μάρτυρα", δηλαδή του απόλυτα ανεπηρέαστου κι αμέτοχου "Παρατηρητή" των πάντων. Αυτο-Πραγμάτωση είναι η Βίωση της Γνώσης ότι:

"Εγώ είμαι η Αλήθεια του Εαυτού",

"Έχω γνωρίσει τον Εαυτό",

"Όλα είναι 'Ενα",

"Το ατομικό δεν διαφέρει από το Οικουμενικό"

«Αυτή είναι η Πραγματικότητα που κάθε άτομο πρέπει ν' ανακαλύψει και να βιώσει. Χωρίς αυτό το βίωμα, ο ασκητισμός αποτελεί σκέτη απώλεια χρόνου κι ενέργειας. Ο άνθρωπος δεν είναι ένα κοινό έμβιο ον! Διατηρεί μέσα του τη θεϊκή σπίθα και δε πρέπει ποτέ να την αφήσει να σβύσει».

«Οι αισθήσεις άλλωστε, ακόμα κι όταν λειτουργούν, ενεργοποιούνται από το Πνεύμα που ενυπάρχει στον άνθρωπο και στα πάντα. 'Όταν ανατέλλει ο 'Ηλιος, τα πουλιά αρχίζουν να φτερουγίζουν, τα λουλούδια ν' ανθίζουν και η ανθρώπινη κοινότητα αφυπνίζεται για να διεκπεραιώσει τις διάφορες δραστηριότητές της. Ο 'Ηλιος δεν ενέχεται άμεσα ούτε αποτελεί την αιτία, για καμιά από αυτές τις δραστηριότητες της Φύσης και του ανθρώπου! Είναι απλά ο "Μάρτυρας", ο απόλυτα ανεπηρέαστος κι αμέτοχος "Παρατηρητής", καθώς κι ο "Ενεργοποιητής" κι ο "Εσώτερος Υποκινητής" των Πάντων. Ούτε δεσμεύεται, ούτε εξαρτάται από τα όντα, τις εκδηλώσεις και τα φαινόμενα του φυσικού κόσμου. Απλά τα υπερβαίνει... αυτό είναι όλο...»

Τα πουλιά πετούν στον ουρανό, αλλά δεν αφήνουν πίσω τους κανένα ίχνος της τροχιάς που διαγράφουν. Κατά τον ίδιο τρόπο, όσες αισθητηριακές κι αισθητικές εντυπώσεις "πετούν" στον εσωτερικό "ουρανό" της καρδιάς, δηλαδή στο Πεδίο της Συνειδητότητας, δεν πρέπει να δημιουργούν ή ν' αφήνουν εκεί καμιά εντύπωση, κανένα ίχνος, καμιά αναταραχή.

Ο άνθρωπος όμως βλέπει μόνο το "υπερκείμενο", όχι τη "βάση". Σε μια γιρλάντα από λουλούδια, κανείς δεν προσέχει την κλωστή που διαπερνά και συγκρατεί τα άνθη. Η ύπαρξη της κλωστής μπορεί ν' αποδειχθεί μόνο μετά από έρευνα κι αναζήτηση. Η κλωστή είναι η "βάση", εξ αιτίας της οποίας τα λουλούδια συγκρατούνται μαζί για να σχηματίσουν τη γιρλάντα. Ας δούμε ένα ακόμα σχετικό παράδειγμα. Τα πήλινα δοχεία, οι λεκάνες, τα πιάτα, τα κανάτια είναι όλα κατασκευασμένα από πηλό. Παρόλο που τα αντικείμενα διαφέρουν, ο πηλός παραμένει πάντα πηλός, ανεξάρτητα από τη μορφή των αντικειμένων στα οποία διαμορφώνεται. Κατά τον ίδιο τρόπο, το Πνεύμα, που αποτελεί τη βάση των πάντων, δεν έχει χαρακτηριστικές ιδιότητες (Γκούνας), αλλά ευνυπάρχει σ' αυτές και αποτελεί τη βάση και τη φύση τους (Γκουνασβαρούπα). Κατά κανόνα, αποδίδονται στο Πνεύμα οι περιορισμοί του ονόματος και της μορφής και γι' αυτό οι άνθρωποι εσφαλμένα αποδίδουν στο Πνεύμα τις ιδιότητες αυτές. Το Πνεύμα είναι η μία και μόνη πραγματικότητα, που ευνυπάρχει σ' όλα τα ονόματα και σ' όλες τις μορφές, ακριβώς όπως ο πηλός ευνυπάρχει σ' όλα τα πήλινα σκεύη. Η πνευματική αυτή πραγματικότητα οδηγεί στην εδραίωση της πεποίθησης, ότι η βάση και η ουσία των πάντων είναι το εξατομικευμένο ή οικουμενικό Πνεύμα, ο μάρτυρας των πάντων, το ενοποιημένο Πεδίο των Άπειρων Δυνατοτήτων, η Συγχορδία του Κενού...

Στη συνέχεια, ο Αρτζούνα ρώτησε τον Κρίσνα το εξής: «Είναι πραγματικά τόσο δύσκολο να γνωρίσει κανείς αυτήν την ενιαία βάση και Ψυχή των πάντων, την εσώτερη πραγματικότητα κάθε ύπαρξης, που υφίσταται και ενοικεί παντού, αλλά δεν είναι πουθενά ορατή; Αποτελεί τον πυρήνα των πάντων, αλλά η επαφή μαζί της δεν είναι καθόλου εύκολη! Ποιά είναι η αιτία αυτού του μυστήριου;»

Ο Κρίσνα απάντησε: «Αρτζούνα! Ακόμα δεν κατάλαβες... Το Πνεύμα είναι περισσότερο λεπτοφυές από το λεπτοφυέστερο των στοιχείων και γι' αυτό είναι πολύ δύσκολο να το γνωρίσεις. Γνωρίζεις τα Πέντε Στοιχεία της Φύσης, έτσι δεν είναι; Γη, Νερό, Φωτιά, Αέρας και Αιθέρας. Απ' αυτά η Γη είναι το αδρότερο, κι ο Αιθέρας το λεπτοφυέστερο. Η Γη εκδηλώνεται μέσα από πέντε αισθητηριακές ιδιότητες - την ακοή, την αφή, την όραση, τη γεύση και την οσμή - και γίνεται αντιληπτή από τ' αντίστοιχα πέντε αισθητήρια όργανα. Το Νερό εκδηλώνεται και γίνεται αντιληπτό απ' όλα αυτά, εκτός από την ιδιότητα της οσμής. Η Φωτιά εκδηλώνεται και γίνεται αντιληπτή μόνον από τρεις ιδιότητες -ήχο, αφή, μορφή. Ο Αέρας εκδηλώνει μόνο δύο ιδιότητες -ήχο και αφή. Ο Αιθέρας εκδηλώνει μόνο μια ιδιότητα, τον ήχο. Κάθ' ένα από τα Πέντε αυτά Στοιχεία, είναι διαδοχικά λεπτοφυέστερο και πιο διαδεδομένο από το αμέσως προηγούμενο. Έτσι ο Αιθέρας, που είναι το λεπτοφυέστερο όλων των στοιχείων, βρίσκεται παντού, εισδύει και διαπερνά τα πάντα, επειδή έχει μια μόνον

ιδιότητα: τον ήχο. Φαντάσου, πόσο πιο λεπτοφυές πρέπει να είναι το Πνεύμα, που δεν έχει καμιά ιδιότητα ή χαρακτηριστικό! Απ' αυτό και μόνο βγαίνει το συμπέρασμα, ότι το Πνεύμα είναι Πανταχού Παρόν και Οικουμενικό! Όσοι σκέπτονται, βασιζόμενοι αποκλειστικά στη σχετική πραγματικότητα του υλικού κόσμου, δεν είναι σε θέση να συλλάβουν την μια και μοναδική πραγματικότητα, τη βάση των πάντων, που είναι το Πνεύμα. Την πνευματική διάσταση του Κόσμου μπορούν να την αντιληφθούν, μόνον όσοι έχουν βιώσει κι έχουν εδραιωθεί στην πραγματικότητα του Πνεύματος. Μόνον αυτοί κρατούν το κλειδί της Αιωνιότητας, της Αθανασίας, της Δημιουργίας!»

«Η πίστη αναπτύσσεται μόνο στ' άτομα εκείνα που μπορούν να συλλάβουν και να κατανοήσουν αυτήν την Ενότητα των Πάντων, δηλαδή την πνευματική δομή και τη δυναμική ολόκληρης της Δημιουργίας. Όσοι αφελώς διακρέουσσουν, ότι δεν είναι δυνατόν ο Θεός ν' αποτελεί τη βάση των πάντων, εφόσον δεν είναι ορατός κι άμεσα αντιληπτός, διαπράττουν ένα μοιραίο σφάλμα. Τους είναι αδύνατον ν' αντιληφθούν, ότι ο Θεός υπερβαίνει τα πάντα, κάθε είδους διαίρεση (δηλαδή τη διάκριση σε υποκείμενο, ενέργεια και αντικείμενο ή κατηγόρημα), με την οποία θα επιχειρούσε κανείς να Τον μετρήσει. Αυτό είναι πραγματικά λυπηρό... Η σκέψη είναι ενέργεια κι όταν το επίπεδο της σκέψης πέφτει, την ακολουθεί αναπόφευκτα κι ο εκφραστής της. Αυτό αποτελεί Νόμο απαραβίαστο! Ο Θεός βρίσκεται τόσο κοντά στον άνθρωπο, όσο κι εκείνος κοντά στον Θεό. Όσο ο άνθρωπος απομακρύνεται από τον Θεό, τόσο κι Εκείνος απομακρύνεται από τον άνθρωπο».»

Οι Ιερές Γραφές αναφέρουν πολλά σχετικά παραδείγματα, όπου η ακλόνητη πίστη και οι ικεσίες του λάτρη ανάγκασαν τον Θεό να σπεύσει να παρουσιασθεί μπροστά του, με τη μορφή που εκείνος Τον επικαλείτο. Σήμερα όμως, ο άνθρωπος αγνοεί κι δεν προσπαθεί ν' ανακαλύψει και να βιώσει τον Θεό που ενοικεί μέσα του ως Πνεύμα (Άτμα) και αποτελεί την πραγματικότητα της φύσης του. Αντίθετα, τρέχει πίσω από τις εγκόσμιες, υλιστικές και πρόσκαιρες χαρές που προσφέρουν τα αντικείμενα των αισθήσεων, τα οποία, δυστυχώς, διαρκώς τον παραπλανούν και τον παγιδεύουν με τα θέλγητρά τους! Τί τραγική άγνοια!

Το να εντρυφά κανείς στην πολλαπλότητα των ονομάτων και των μορφών αποτελεί ένδειξη άγνοιας... Το να οραματίζεται την Ενότητα, είναι σημάδι Σοφίας και Γνώσης. Όσοι είναι "αναίσθητοι" στην πραγματικότητα του Πνεύματος, βλέπουν το 'Ένα ως "πολλά"... Μόνον όσοι είναι 'Ένθεοι (Σίβαμ), βιώνουν την Ενότητα του Πνεύματος μέσα στη φαινομενική πολλαπλότητα. Η μία και μοναδική αυτή πραγματικότητα είναι που εκφράζεται ως "Παρατηρητής" ή "Μάρτυρας των Πάντων", "Κάτοχος της Γνώσης" (Γκνέγιαμ), "Γνώστης του Φυσικού Πεδίου" (Κσετράνια),

"Εξατομικευμένο Πνεύμα" ('Ατμα) και ως "Οικουμενικό Πνεύμα" ή "Υπέρτατος Θεός" (Παραμπράχμα). Αυτό δίδασε ο 'Υψιστος στον Αρτζούνα, ώστε να μπορέσει να βιώσει την εμπειρία της Υπέρτατης Ευδαιμονίας και της ενότητας των πάντων.

'Οπως όλοι οι ποταμοί έχουν ως τελικό προορισμό τους τη συγχώνευση με τη θάλασσα, έτσι και οι Ψυχές έχουν ως τελικό προορισμό τους τη συγχώνευση με τον απέραντο Ωκεανό του Οικουμενικού Πνεύματος. Μόνιμη χαρά ποτέ δεν μπορεί ν' αποκτηθεί μέσα από υλικά αντικείμενα. Απελευθέρωση (Μόκσα) είναι η απόκτηση μόνιμης Ευδαιμονίας! Σταθερή κι απόλυτα εστιασμένη αφοσίωση στον Θεό, επιτυγχάνεται μόνον από τους ανθρώπους εκείνους οι οποίοι, φωτισμένοι από τη Γνώση του Πνεύματος ('Ατμα Γκνάνα), δεν τρέφουν πια καμιά προσκόλληση στην εντυπωσιακή φαντασμαγορία των ονομάτων και των μορφών, που αποκαλείται "φυσικός κόσμος". Ο κόσμος αυτός είναι το απαραίτητο μέσο (εργαλείο) για την καλλιέργεια και την εδραίωση της απάρνησης. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο είναι τόσο σαγηνευτικός και συνάμα τόσο απατηλός! Πραγματικός πνευματικός αναζητητής είναι εκείνος, που βλέπει και χρησιμοποιεί τον κόσμο και τ' αντικείμενά του ως μέσα (εργαλεία), για να ξεφύγει μια για πάντα από τα ελκυστικά του δίχτυα.

Στη συνέχεια ο Κρίσνα περιέγραψε παραστατικά στον Αρτζούνα το Δένδρο της Ζωής, με τα εξής λόγια: «Το Δένδρο της Ζωής είναι πολύ περιέργο... Διαφέρει πολύ από τα συνηθισμένα δένδρα αυτού του κόσμου, που έχουν τα κλαδιά τους ψηλά και τις ρίζες τους χαμηλά. Το Δένδρο της Ζωής όμως έχει τις ρίζες του ψηλά και τα κλαδιά του χαμηλά... είναι ένα αναποδογυρισμένο δένδρο, που έχει τις ρίζες του στον Θεό! Ο Αρτζούνα τότε διέκοψε την αφήγησή Του με μια ερώτηση: «Πώς το Δένδρο αυτό της Ζωής πήρε τ' όνομα "Ασβάττα"; Απ' ό,τι ξέρω, έτσι ονομάζεται το ιερό Δένδρο Μπάνυαν... Γιατί πήρε αυτό το περίεργο όνομα το Δένδρο της Ζωής;»

«Άκουσε Αρτζούνα, "Ασβάττα" σημαίνει επίσης μη-αιώνιο, εφήμερο και παροδικό. Τα άνθη και οι καρποί του δένδρου Μπάνυαν δεν έχουν ούτε ωραία οσμή ούτε όμορφη γεύση... Όμως, τα φύλλα του αδιάκοπα τρέμουν στις ριπές του ανέμου. Γι' αυτό έχει επίσης ονομασθεί "δένδρο με τα τρεμάμενα φύλλα". Τ' αντικείμενα του παροδικού αυτού κόσμου "τρέμουν" επίσης συνεχώς, είναι δηλαδή ασταθή κι εφήμερα. Για να μπορέσουν οι άνθρωποι να εννοήσουν την αλήθεια αυτή και να προσπαθήσουν να την υπερβούν, το Δένδρο της Ζωής ονομάσθηκε "Ασβάττα"».»

«Μια τέτοια ανάλυση γίνεται για να ωθήσει τον άνθρωπο να αναπτύξει την ενόρασή του, τη σταθερότητα της πίστης του στον Θεό και τη φλογερή επιθυμία γι' Απελευθέρωση. Ο κόσμος των αντικειμένων γίνεται αληθινά κατανοητός, μόνον εφόσον εξετασθεί με δύο τρόπους, τον εξω-

τερικό και τον εσωτερικό. Υπάρχει ένας τρόπος σκέψης που δεσμεύει κι άλλος ένας που απελευθερώνει. Ὄποιος βλέπει αποκλειστικά και μόνο με τα φυσικά του μάτια, αντιλαμβάνεται μόνον την υλική υπόσταση αυτού του κόσμου... αυτή είναι μια ατελής όραση! Αντίθετα, όποιος έχει επιπλέον αναπτύξει την πνευματική όρασή του, αντιλαμβάνεται την αλήθεια και την ενότητα του Οικουμενικού Πνεύματος... αυτή είναι μια ολιστική θέση της πραγματικότητας! Ο φυσικός κόσμος είναι το αποτέλεσμα... έχει μια αιτία και δεν μπορεί να είναι διάφορος από την γενεσιούργο αιτία του. Ο εκδηλωμένος κόσμος είναι μια έκφραση του Θεού, ο οποίος αποτελεί την πραγματικότητα και την αληθινή υπόστασή του. Τα εκατομμύρια των υπάρχεων αποτελούν τους βλαστούς, τα κλαδιά και τα φύλλα του Δένδρου της Ζωής. Ο σπόρος όμως μέσα στον οποίον περιέχεται και περιλαμβάνεται αυτό το Δένδρο, καθώς και το ενεργειακό του αρχέτυπο, είναι ο Θεός... Ὄποιος το γνωρίσει και το βιώσει αυτό, γνωρίζει όλη την Αλήθεια που περιέχεται στις Βέδες!»